

## Kamerleden in Genève bij de IPU Assemblée

28 maart 2023

Van 22 tot en met 27 maart 2024 vond de 148<sup>e</sup> Assemblée van de Interparlementaire Unie (IPU) plaats in Genève. Hieraan namen de Tweede Kamerleden [Dennis Ram](#) (PVV), [Judith Tielen](#) (VVD) en [Glimina Chakor](#) (GroenLinks-PvdA) deel en de Eerste Kamerleden [Hendrik-Jan Talsma](#) (ChristenUnie, delegatieleider) en [Fatimazhra Belhirsch](#) (D66). Zo'n 700 parlementsleden uit 142 landen waarvan 36% vrouwelijke leden kwamen bijeen, inclusief delegaties uit landen in oorlog of conflictsituatie. De vergadering stond in het teken van parlementaire diplomatie: het bouwen van bruggen voor vrede en begrip. Net als tijdens de 147<sup>e</sup> IPU Assemblée speelden de ontwikkelingen in het Midden-Oosten een grote rol, naast de voortdurende oorlog in Oekraïne. Voorafgaand aan en gedurende de Assemblée kwam de 12 Plus-groep bijeen, de Westerse groep van landen binnen de IPU waar Nederland lid van is, om de hoofdelementen van de vergadering voor te bespreken en posities binnen de Assemblée te verdelen. De Assemblée nam twee resoluties aan, één over het adresseren van humanitaire en sociale impact van autonome wapensystemen en kunstmatige intelligentie en één over het bevorderen van toegang tot betaalbare groene energie en het verzekeren van innovatie, verantwoordelijkheid en gelijkheid. En marge van de conferentie ontmoette de delegatie de plaatsvervangende Permanent Vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties in Genève, Lars Tummers en zijn staf. Onderwerpen van gesprek waren ontwapeningszaken, WTO, humanitaire zaken, gezondheid en mensenrechten. De Griffier van de Eerste Kamer, Remco Nehmelman en Griffier van de Tweede Kamer, Peter Oskam namen deel aan de vergadering van de wereldwijde vereniging van secretarissen-generaal, *Association of Secretary-Generals of Parliaments* (ASGP).

### Parlementaire diplomatie: bruggen bouwen voor vrede en begrip

Tijdens het plenaire debat over het centrale thema over parlementaire diplomatie sprak op 25 maart Glimina Chakor de leden toe. Ze stelde dat het van belang is op te komen voor de meest kwetsbaren, en discriminatie en haat te bestrijden. Ze wees op de nadelen van kunstmatige intelligentie en de recente *deep fakes* van collega parlementariërs in Nederland. "Als parlementsleden mogen we niet toestaan dat vrouwen, kinderen en ook mannen slachtoffer worden van misbruik van kunstmatige intelligentie," zei Chakor. Judith Tielen refereerde in haar plenaire inbreng in hetzelfde debat op 26 maart naar het Nederlandse poldermodel van samenwerking. "Wij zoeken altijd naar manieren om een gemeenschappelijke basis te vinden en bruggen te slaan tussen tegenstrijdige meningen en verwachtingen. In alle samenwerking is vrijheid van meningsuiting, informatie, godsdienst en persvrijheid fundamentele vereisten," zei Tielen. Aan het eind van de conferentie op 27 maart namen de leden de [Genève-verklaring](#) aan over parlementaire diplomatie.

### Midden-Oosten

De huidige situatie in de Gazastrook en Israël speelde een grote rol tijdens deze 148<sup>e</sup> IPU Assemblée. Twee voorstellen over dit onderwerp waren ingediend als zogenaamd *Emergency Item* voor een urgentiedebat over dit conflict door enerzijds Zuid-Afrika en anderzijds door Denemarken. Argentinië had voor het urgentiedebat het onderwerp van een ordelijke en vreedzame democratische transitie in Venezuela gebracht. Geen van de drie voorstellen behaalde de benodigde twee-derde meerderheid van de uitgebrachte stemmen van alle nationale delegaties op 25 maart. Dit had tot gevolg dat er geen urgentiedebat over de situatie in het Midden-Oosten werd gehouden. Wel legde de IPU President, Tulia Ackson, op 27 maart een [statement](#) af waarin ze opriep tot een onmiddellijk staakt-het-vuren in Gaza en tot dringende actie om het lijden van de mensen in de regio, inclusief vrouwen, kinderen en ouderen, die bij de gevechten betrokken zijn geraakt, te verlichten. De commissie inzake Midden-Oosten vraagstukken, waarvoor Hendrik-Jan Talsma op 24 maart tot

voorzitter werd gekozen, besprak ook de ontwikkelingen in aanwezigheid van zowel de Israëlische als de Palestijnse delegatie. Tijdens de plenaire vergadering op 27 maart bracht Talsma hiervan verslag uit. "We hebben naar het pleidooi geluisterd van de Palestijnse afgevaardigde die benadrukte dat meer dan twee miljoen Palestijnen verstoken zijn van hun meest fundamentele behoeften en naar de afgevaardigde uit Israël die het belang voor Israël onderstreepte van het garanderen van zijn veiligheid en soevereiniteit in de regio," zei Talsma.

### **Autonome wapensystemen**

De vaste commissie inzake vrede en internationale veiligheid kwam op 25, 26 en 27 maart bijeen om onder meer de resolutie over sociale en humanitaire impact van autonome wapens te bespreken. Fatimazhra Belhirsch benadrukte dat de ontwikkeling, productie en het gebruik van autonome wapensystemen in lijn moet zijn met internationaal humanitair recht. "Het is belangrijk dat dit onderwerp hoger op de internationale politieke agenda komt en dat dit niet alleen tussen landen wordt besproken, maar ook in parlementen en met andere spelers op terrein van kunstmatige intelligentie," aldus Belhirsch.

### **Multilateralisme in crisis**

Op 25 maart vond een bijeenkomst plaats over multilateralisme in crisis: oorzaken en mogelijke oplossingen. In 2020 had de vijfde IPU Wereldconferentie van Parlementsvoorzitters nog opgeroepen tot een sterker, op regels gebaseerd multilateraal systeem. Momenteel staat multilateralisme onder druk onderstreepten meerdere sprekers, waarbij zij het belang benadrukten van het versterken en het democratiseren van de Verenigde Naties. Dennis Ram sprak in dit overleg over Nederland als coalitie-land waar samenwerking de basis is van onze democratie en een langdurige traditie. "Wij steunen de hervorming van de VN. Het moet democratischer en gebaseerd op de rechtstaat," zei Ram.

### **Schending van mensenrechten collega-parlementsleden wereldwijd**

Een speciaal comité binnen de IPU bestaande uit parlementsleden houdt zich bezig met schendingen van mensenrechten van parlementsleden wereldwijd; in 2023 betrof het 762 parlementariërs in 47 landen. [Beslissingen](#) van dit comité werden op 27 maart aangenomen door de *Governing Council*, een belangrijk bestuursorgaan binnen de IPU. Zeventien casussen werden besproken betreffende moord, gevangenschap, verdwijning, marteling, bedreiging van parlementsleden uit onder meer Bangladesh, Egypte, Israël, Turkije, Venezuela en Zimbabwe. Het comité spreekt de autoriteiten in de desbetreffende landen op de schendingen aan.

### **Overig**

Op 25 maart ontmoette de delegatie een vertegenwoordiger van het Global Fund to Fight Aids, TBC and Malaria. Gelijktijdig met de IPU Assemblee kwamen de leden van de griffiersvereniging ASGP bijeen. Vice-voorzitter van de ASGP, Remco Nehmelman, Griffier van de Eerste Kamer, sprak op 25 maart over de samenwerking tussen wetenschap en parlementen. En marge van de vergadering bracht de delegatie een bezoek aan het Palais des Nations waar de VN-Mensenrechtenraad op dat moment vergaderde. De 149<sup>e</sup> IPU Assemblee zal in oktober 2024 plaatsvinden in Genève.

### **Aangenomen teksten**

Zie [hier](#) voor de aangenomen teksten.